

BİYOÇEŞİTLİLİK VE KORUMA ALTINDAKİ TÜRLERİN YÖNETİM ÇERÇEVE POLİTİKASI

1. Amaç ve kapsam

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürlüğü (GUTAM) bünyesinde yürütülen tüm tarımsal faaliyetler; ekosistem bütünlüğünün korunması ve biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliği ilkesi üzerine inşa edilmiştir. Bu politika belgesi, merkezin faaliyet sahalarında ulusal (TARIMORMAN, BERN Sözleşmesi) ve uluslararası (IUCN Red List) normlara uyum sağlamak amacıyla bir stratejik çerçeve sunar.

2. Tür belirleme ve veri envanter yönetimi

- **Taksonomik izleme:** Faaliyet alanlarındaki flora ve fauna bileşenleri, merkezin akademik kapasitesi ve mevcut teknik imkanları dahilinde periyodik olarak taranır.

- **Kritik tür sınıflandırması:** Tespit edilen taksonlar; IUCN kategorileri (CR, EN, VU) ve ulusal mevzuat parametreleri baz alınarak "Öncelikli Gözlem Listeleri"ne dahil edilir.

- **Dinamik veri yönetimi:** Hassas ekosistemler ve türlerin yoğunlaştığı alanlar, CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) tabanlı modellerle kayıt altına alınarak karar destek süreçlerinde girdi olarak kullanılır.

3. Operasyonel izleme ve risk analizi

- **Popülasyon dinamikleri:** Belirlenen gösterge türlerin ve habitat kalitesinin durumu; iklimsel veriler ve antropojenik etkiler ışığında mevsimsel döngülerle takip edilmeye çalışılır.

- **Ekosistem sağlığı:** İstilacı türlerin yayılımı ve habitat parçalanması gibi tehditler, merkezin yönetim stratejileri kapsamında risk unsuru olarak değerlendirilir.

4. Koruma stratejileri ve biyogüvenlik

- **Habitat odaklı koruma (In-situ):** Kritik türlerin bulunduğu alanlarda tarımsal uygulamalar; "azami dikkat" prensibiyle, tampon bölge oluşturulması veya müdahalenin minimize edilmesi gibi yöntemlerle planlanır.

- **Yedekleme çalışmaları (Ex-situ):** Doğal ortamında risk seviyesi yükselen endemik veya kritik bitki genetik kaynakları, merkezin altyapısı uygun olduğu ölçüde "Gen Bankası" ve "Botanik Bahçesi" birimlerinde muhafaza altına alınır.

5. Etki değerlendirme ve zararlı yönetimi

- **Uygulama öncesi analiz:** Yeni planlanan arazi kullanımları ve tesisleşme süreçlerinde, "Kaçınma-Azaltma-Onarma" hiyerarşisi doğrultusunda biyolojik çeşitlilik üzerindeki olası etkiler akademik disiplinle analiz edilir.

- **Entegre mücadele yaklaşımı (IPM):** Zararlı mücadelesinde, hedef dışı taksonların (polinatörler, avcı böcekler vb.) korunması için biyolojik mücadele teknikleri ve düşük toksisiteye sahip yöntemler önceliklendirilir.

6. Kurumsal farkındalık ve beyan

- **Eğitim ve kapasite geliştirme:** Saha personeli ve ilgili paydaşların biyoçeşitlilik koruma protokolleri hakkındaki farkındalıklarının artırılması hedeflenir.

Yönetim beyanı: GUTAM, faaliyetlerini akademik standartlara uygun, doğanın dengesini gözetken ve bilimsel etik ilkelerle uyumlu bir yönetim modeliyle sürdürmeyi vizyon edinir .